

Toetsbeleid

Jorismavo

Inhoud

1. Uitgangspunten van toetsing op de Jorismavo.....	3
2. Toetsvormen	4
3. Moment van toetsen.....	6
4. Hoeveelheid toetsen	7
5. Toetsanalyse en feedback	8
6. Herkansen en inhalen	9
7. Kwaliteitseisen	10
8. Taxonomie	12
9. Overgang en diplomering.....	12
10. Kwaliteitsborging	12

De Jorismavo is een kleinschalige school waar leerlingen in een rustige, veilige omgeving hun mavodiploma halen en groeien in hun zelfstandigheid. We bereiden onze leerlingen optimaal voor op hun vervolgonderwijs op het MBO of de havo, maar ook op hun rol als kritisch burger in onze maatschappij.

Ons motto luidt “Een kleine school voor grote dromen”. In ons schoolplan beschrijven we hoe we onze leerlingen helpen hun dromen waar te maken. We hebben samen met onze leerlingen, hun ouders, het team, collega-scholen en andere betrokkenen onderzocht wie onze leerlingen zijn, waar hun behoeftes liggen en wat dat betekent voor ons onderwijs.

In **onze missie** verwoorden we wat we willen bereiken bij onze leerlingen: Wij leiden leerlingen op tot zelfbewuste en betrokken burgers, die een toekomst tegemoet gaan die past bij wat ze kunnen en willen. Dit betekent dat zij een stevige basis hebben, verantwoordelijkheid nemen en zelfstandig keuzes kunnen maken. We streven naar kwalitatief uitstekend onderwijs waarin leerlingen kennis en vaardigheden opdoen die ze nodig hebben om zich te blijven ontwikkelen; nu en in de toekomst.

En we beschrijven **onze visie**, oftewel hoe we denken over het onderwijs op onze school.: De Jorismavo is een veilige, kleinschalige, reguliere mavo waar we elkaar kennen en waar iedereen gezien wordt. Leerlingen en medewerkers voelen zich thuis en mogen zichzelf zijn. Kenmerkend voor het leren en werken op onze school is de duidelijke structuur in de klas en de persoonlijke aandacht voor de leerlingen. Ons onderwijs is gericht op zelfstandig leren denken en handelen, en op een goede voorbereiding op vervolgonderwijs. Wij stimuleren onze leerlingen om uit te groeien tot authentieke, sociale en maatschappelijk betrokken jongeren. We helpen leerlingen zicht te krijgen op hun eigen sterke kanten en leren ze om te gaan met hun uitdagingen. Om dit alles goed te kunnen doen, vinden wij een goede samenwerking tussen het gehele team van de Jorismavo, ouders én leerling essentieel. Docenten en mentoren worden hierbij ondersteund door het ondersteuningsteam. Leerlingen profiteren hiervan in de klas.

Een belangrijk middel om onze ambities te realiseren is kwalitatief hoogwaardige toetsing. Kwaliteit van toetsing zit niet alleen in het gebruik van kwalitatief goede toetsen, maar ook in een heldere visie op toetsing en duidelijke afspraken op het gebied van toetsing die schoolbreed gedragen worden. De visie, kaders en afspraken op het gebied van toetsing die binnen de Jorismavo zijn afgesproken, zijn in dit toetsbeleid beschreven.

1. Uitgangspunten van toetsing op de Jorismavo

- Toetsing op de Jorismavo wordt ingezet om een breed en volledig beeld te krijgen van de mate waarin de leerling zich binnen de beoogde leerdoelen ontwikkelt.
- Een toets is een moment waarop de leerling gevraagd wordt te laten zien wat hij/zij kan. Middels toetsing wordt daarom niet alleen een uitspraak gedaan over de kennis en/of vaardigheden die de leerling (nog) niet beheerst, maar wordt vooral ook benadrukt welke kennis en/of vaardigheden de leerling wel beheerst. Een toets is op deze manier een moment waarop de leerling succeservaring op kan doen.
- Toetsing levert zinvolle informatie op voor alle betrokkenen bij de school:
  - **Leerling:** toetsresultaten geven de leerling inzicht in haar/zijn eigen ontwikkeling, wat bijdraagt aan het vergroten van de betrokkenheid en verantwoordelijkheid van de leerling bij het eigen leerproces. Middels gerichte feedback van de docent op basis van toetsresultaten wordt het leerproces van de leerling gestimuleerd en waar nodig bijgestuurd.

- **Ouder(s)/verzorger(s):** toetsresultaten geven ouders inzicht in de voortgang van hun kind en vormen een hulpmiddel om met alle partijen (ouders, leerling en school) in gesprek te gaan over de ontwikkeling van het kind.
- **Docent:** toetsresultaten geven de docent inzicht in de kwaliteit van zijn onderwijs en leveren feedback over het onderwijsaanbod. Met behulp van toetsresultaten past de docent zijn onderwijsinhoud, instructie en begeleiding waar nodig aan.
- **School:** toetsresultaten worden gebruikt voor evaluatie van de kwaliteit het onderwijs en leveren daarmee input voor verantwoordingsdocumenten en verbeterplannen.

Op basis van deze uitgangspunten is het toetsbeleid verder uitgewerkt.

2. Toetsvormen

In klas 1 t/m 3 wordt onderscheid gemaakt tussen de hieronder volgende toetsvormen. De weging van de toets ten opzichte van het eindcijfer is afhankelijk van de toetsvormen (Tabel 1).

Tabel 1. Weging van toetsvormen t.o.v. periodecijfer

Toetsvormen	Afkorting	Weging
Proefwerkweektoets	PWW	3X
Proefwerk	PW	2X
Vaardigheidstoets	VT	2X
Schriftelijke/mondelinge overhoring	SO/MO	1X
Boekverslag	BV	1-2X; V/O
Praktische opdracht	PO	1-2X; V/O
Portfolio	P	1-2X; V/O

De weging is gebaseerd op de toetsinhoud. In een PWW wordt een grotere leerstofeenheid getoetst dan in een PW en een SO. Het leren van een grotere leerstofeenheid vormt een belangrijk voorbereiding op het examen(jaar).

Een uitzondering hierop zijn de vaardigheidstoetsen van de talen die in de proefwerkweek worden afgenomen. Hoewel deze toetsen soms in een proefwerkweek worden afgenomen, tellen ze 2x mee om hiermee een evenwicht in de vaardigheden te bewaren.

In klas 4 vindt per periode één schoolexamentoets en één schoolexamenweek toets (afgekort SE) plaats. Al deze toetsen tellen mee in het eindexamencijfer van de leerling.

De inhoud en weging van iedere toets en SE wordt aangegeven in het Programma van Toetsing en Afsluiting (hierna afgekort als PTA).

De weging van de SE's in klas 4 is als volgt:

- Schoolexamentoets periodiek: telling 2
- Schoolexamenweek toets: telling 4

Op het PTA-4 kan een afgeronde exameneenheid van klas 3 vermeld worden als 'Module (naam eenheid)'. In dat geval moet het examenonderdeel volledig afgesloten zijn in klas 3.

Een korte beschrijving van de toetsvormen die in de onder- en bovenbouw worden gehanteerd, afhankelijk van het toetsdoel:

Schriftelijke toets

De kennis van de leerling over een bepaald onderwerp wordt getoetst middels gesloten, meerkeuze- of open vragen. De schriftelijke toets is een bruikbare toetsvorm voor het toetsen van theorie.

Vaardigheidstoets

Middels vaardigheidstoetsen worden de zes aspecten van taalvaardigheid in beeld gebracht:

- Luisteren
- Lezen
- Gesprekken voeren: productief
- Gesprekken voeren: receptief
- Spreken
- Schrijven

Kijk voor meer informatie op:

- Europees referentiekader talen: <https://www.slo.nl/thema/vakspecifieke-thema/mvt/erk/>
- Referentieniveau Nederlands: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/taal-en-rekenen/referentiekader-taal-en-rekenen>

Presentatie

Voor onderwerpen waaraan leerlingen langer in de klas of erbuiten werken. Er worden kennis en (algemene) vaardigheden met een presentatie getoetst. Men denkt hierbij aan algemene vaardigheden (bijv. omgaan met informatie of communiceren), aan vakvaardigheden (bijv. onderzoeken, waarderen en oordelen, beleven of systeemdenken) of aan vakinhoudelijke kennis en inzicht (bijv. in de taxonomie).

Leerlingen weten van tevoren op welke punten ze beoordeeld worden, welke criteria daarbij gehanteerd worden en hoe die criteria onderling gewogen worden. Vaak gebruiken wij hier scorelijsten of rubrics voor.

Soms telt zo'n product mee als deel van het schoolexamen. Als het een schoolexamenonderdeel betreft, stelt dat wel hogere eisen aan de opdracht en de beoordeling. (voorbeelden zijn: profielwerkstuk-presentatie of de presentatie van het kunstdossier)

Methodeonafhankelijke toetsen

Deze toetsen zetten we in wanneer er twijfel is over het niveau van de leerling. Middels methodeonafhankelijke toetsen wordt in beeld gebracht in hoeverre de leerling zich ontwikkelt op het gebied van de basisvaardigheden ten aanzien van de landelijke norm en in vergelijking met de rest van de leerlingen in Nederland.

Verslag/werkstuk

Een verslag of werkstuk is een valide toetsvorm voor het meten van kennis (op het niveau van snappen) en vaardigheden. Bij een verslag of werkstuk staat het eindproduct en het proces centraal. Tijdens het proces zijn reflectie en feedback essentieel voor een maximaal leereffect.

Praktische opdracht/practicum

Een praktijkopdracht of practicum is een valide toetsvorm voor het geïntegreerd meten van kennis, vaardigheden en houding. De docent heeft een observerende rol.

Portfolio of dossier

Een (digitaal) portfolio en/of een dossier is een verzameling van resultaten en wordt ingezet om vaardigheden (indirect) te toetsen. Er wordt een actieve houding van de leerling verwacht, de verantwoordelijkheid ligt voor het grootste deel bij hem.

Op de Jorismavo maken we gebruik van het digitale portfolio van Intergrip. Met behulp van dit portfolio wordt de persoonlijke ontwikkeling van de leerling vanaf klas 1 t/m klas 4 bijgehouden. Het doel hiervan is dat de leerling uiteindelijk zichzelf leert kennen en ontwikkelen om hierdoor uiteindelijk een weloverwogen loopbaankeuze te kunnen maken. Met steun van zijn begeleiders maakt de leerling de keuze welke leer- en ontwikkelingsgebieden en vaardigheden een plek in zijn portfolio krijgen.

Kunstdossier

Een kunstdossier is een officieel examendossier. Het moet daarom aan de exameneisen (= PTA) van de school voldoen. De leerling kan door middel van het kunstdossier zijn interpretaties en waarderingen van culturele activiteiten toelichten.

Officiële kunstdossier onderdelen zijn:

- Overzicht van culturele activiteiten: De leerling doet in het kunstdossier verslag van de culturele activiteiten, en de voorbereidingen door middel van woord, beeld, beweging en/of geluid en eventueel met gebruik van ICT.
- Cultureel zelfportret: De leerling kan aan de hand van zijn kunstdossier reflecteren op zijn ervaringen, in de vorm van een gesprek, een schriftelijk verslag, een eigen werkstuk of presentatie (bijvoorbeeld: een fotoreportage, een website, een aantal schetsen).
- Kijkwijzers/verslagen of andere verwerkingen bij de culturele activiteiten
- Eigen werk

3. Moment van toetsen

Toetsweken

Een deel van de toetsing vindt plaats in de toetsweken. In klas 4 hebben de toetsweken (schoolexamenweken) tot doel de leerlingen voor te bereiden op de wijze van toetsing in het eindexamen en de vervolgopleiding. De leerlingen doen ervaring op met het plannen van het leren van meerdere grote toetsen tegelijk.

Om een doorlopende lijn tussen de onder- en bovenbouw te bewerkstelligen werken we in klas 1 t/m 3 met twee toetsweken per jaar.

De toetsweken in klas 1 t/m 3 vinden op de volgende momenten plaats:

- Eind januari (in periode 1)
- Eind schooljaar (in periode 2)

De SE-toetsweken in klas 4 vinden op de volgende momenten plaats:

- Eind periode 1
- Eind periode 2
- Eind periode 3

In de toetsweken in klas 1 t/m 3 worden PWW's en vaardigheidstoetsen afgenomen. De PW's en SO/PO's worden afgenomen in de reguliere lessen. De weken voor en na een toetsweek zijn vrij van proefwerken (m.u.v. zwaarwegende uitzonderingen).

Toetsprogramma's

In het kader van transparantie naar ouders en leerlingen en om leerlingen te ondersteunen bij het plannen, wordt de inhoud en planning van alle PWW's, PW's en SO/PO's in klas 1 en 2 aangegeven in het Programma van Toetsing in de Onderbouw (afgekort: PTO1 en PTO2) en klas 3 in het Programma van Toetsing klas 3 (PT3).

De inhoud, planning en weging van alle afsluitende schoolexamenonderdelen wordt in klas 3 en 4 aangegeven in het Programma van Toetsing en Afsluiting (afgekort: cohort PTA 3-4).

Kijk voor meer informatie op: <https://www.jorismavo.nl/onderwijs/pta-s-en-pt0-s>

Regels toetsweken

Bij toetsweken passen we vergelijkbare regels toe als bij de examens.

- Afwezigheid bij examen: Als je door ziekte of overmacht niet in staat bent aan een onderdeel van de toetsweek deel te nemen, stellen jouw ouders of verzorgers de school voor de aanvang van het betreffende toets onderdeel in kennis van de ziekte. Nadat je beter bent ben je verantwoordelijk om te regelen dat je z.s.m. de toets kunt inhalen.
- Bij onverhoopt te-laat-komen voor een toets geldt dat je nog aan de toets kunt beginnen als je binnen 15 minuten na aanvang aanwezig bent. De eindtijd van de betreffende toets wordt niet verschoven (je bent de tijd die je te laat kwam ook echt kwijt).
- Mobieltjes, smartphones, horloges, smartwatches en mogelijke andere beeld- en geluiddraggers zijn NIET toegestaan in de ruimte waar de toets wordt afgenomen. Bij overtreding hiervan wordt de betreffende toets aangemerkt als 'fraude' en de daarbij behorende sanctie opgelegd.
- Materialen rekenmachine, passer e.d. moet je zelf meenemen en kunnen niet tijdens de toets van klasgenoten worden geleend.
- Woordenboeken, tabellenboeken en speciale voorzieningen worden door de school verstrekt.
- Er mag geen eten de toetslokaal in! Wel is een klein drinkflesje met water/frisdrank toegestaan. Jouw tas moet afgesloten op afstand van jou staan. Op je tafel mogen alleen de materialen aanwezig zijn die je voor het maken van het examen/de toets nodig hebt. (Bijv. schrijfgerei, rekenmachine zonder hoes etc.).
- Na het uitdelen van de toets opgaven moet er volkomen rust heersen in het toetslokaal. De surveillanten/docenten mogen geen enkele inhoudelijke mededeling of inlichting over het werk verstrekken aan de kandidaten. Als je de rust verbreekt moet je het lokaal verlaten en is jouw toets ongeldig verklaart. Om de (vervangende) toets alsnog te mogen maken moet je een herkansing inzetten. Doe je dat niet dan is jouw toetscijfer een 1.
- Je mag het toetslokaal niet verlaten gedurende de eerste helft van de toets (Bij een toets van 120 min -het eerste uur. Bij een toets van 90 min. de eerste 45 min. Bij een toets van 60 min. de eerste 30 min.) Daarna mag je het lokaal verlaten zodra de toezichthoudende docent daarvoor toestemming geeft.
- Als je klaar bent met je werk blijf je zitten op je plaats en steekt je een vinger op om aan te geven dat de surveillant/docent langs kan komen. Contoleer of je alle opgaven gemaakt hebt en alle antwoordbladen goed hebt ingevuld. Verlaat het lokaal pas nadat je jezelf ervan overtuigd hebt dat de

surveillant/docent het werk in ontvangst heeft genomen. Zorg ervoor dat je al het gemaakte werk inlevert. Ook de bijlagen e.d. Dit is de verantwoording van jou.

- Tijdens de toetsen in de toetsweken, is naar het toilet gaan niet toegestaan. Mocht er een (kortstondige) medische reden zijn voor (frequenter) toiletgebruik, dan moet de examencommissie hier van tevoren over worden ingelicht, zodat zij dit kunnen aangeven bij de betreffende surveillant(en).
- Raadpleeg medewerkers van de examencommissie (mw. van den Berg of mw. Jakobi) als
  - je en mogelijk probleem voorziet;
  - er iets onverwachts vlak vóór aanvang van een toets gebeurt;
  - er tijdens een toets iets onverwachts gebeurt (meld dit dan z.s.m. na afloop van de toets en in ieder geval binnen één dag).

4. Hoeveelheid toetsen

Toetsen worden doelgericht ingezet. In navolging van dit uitgangspunt is besloten een maximum aan het aantal toetsen te stellen, zodat voorkomen wordt dat onnodig veel wordt getoetst. Om een zo breed en volledig mogelijk beeld te krijgen van de ontwikkeling van de leerling is ook een minimum aan het aantal toetsen vastgesteld.

In iedere toetsweek vindt er van ieder vak maximaal één toets plaats.

Buiten de toetsweken worden er per periode per vak minimaal **3 en maximaal 4 toetsen gegeven, (incl. praktische opdrachten). Per week hebben de leerlingen niet meer dan 5 toetsen, per dag niet meer dan twee toetsen.**

Naast de summatieve toetsen werken we in kader van formatief handelen ook vaker met didactische vormen waarmee we de vooruitgang van leerling kunnen zien en voorzien van feedback. Een goed voorbeeld hiervoor is het vak Lichamelijke opvoeding. Bij dit vak willen we de motivatie en succeservaring middels feedback stimuleren, gericht op het behalen van de persoonlijke ontwikkeldoelen van de leerlingen. In het geval van werken met beoordelingen i.p.v. cijfers zijn er vooraf duidelijke beoordelingsformulieren/ rubrics aan de PTO/PTA toegevoegd.

5. Toetsanalyse, feedback en differentiatie

Toetsanalyse

De toets wordt na afname door de docent op klas- en leerlingniveau geanalyseerd.

- Op *klasniveau* bestudeert de docent of er onderwerpen zijn waar de hele klas op uitvalt. Dit geeft informatie over waar in het onderwijs nog extra aandacht aan dient te worden besteed.
- Op *toetsniveau* bekijkt de docent of er toetsvragen zijn waar een groot deel van de klas op uitvalt en of dit veroorzaakt wordt door een toetsvraag die toetstechnisch van onvoldoende kwaliteit is.

Daarnaast bestudeert de docent of de moeilijkheid van de toets op het juiste niveau was, of de leerlingen voldoende tijd hadden voor de toets en of de toets voldoende onderscheid maakt tussen leerlingen die wel en niet goed geleerd hebben. Waar nodig past de docent de toets voor een volgende toetsafname gericht aan.

Voor een beschrijving van de analyse op *leerlingniveau* wordt verwezen naar onderstaande paragraaf over de feedback naar aanleiding van een toets.

Feedback

De toets wordt nabesproken in de eerstvolgende les dat de docent de toets heeft nagekeken en iedereen de toets heeft gemaakt. Niet alleen het cijfer wordt teruggegeven, maar de leerling krijgt ook effectieve feedback. In deze feedback wordt voor de leerling inzichtelijk gemaakt hoe hij heeft gescoord op de verschillende toetsonderdelen en hoe hij heeft gescoord op het niveau van reproductie, op het niveau van toepassen en op het niveau van inzicht. Tevens wordt met de leerling besproken wat deze feedback betekent voor zijn of haar leerproces.

Differentiatie

Differentiatie kan bij de toetsing verschillende vormen krijgen. Deze verscheidenheid past goed bij de verschillen tussen de vakgebieden. Onze vakgroepen hanteren duidelijke richtlijnen en houden in hun sectieplannen bij welke differentiatiemogelijkheden ze hanteren.

De volgende vormen van differentiatieversies binnen een toets zijn op de Jorismavo te zien:

- Differentiatie in niveau binnen een toets (vragen op basisniveau/hoger niveau)
- Bonusvragen
- Vragen over basisstof/extra stof
- Verschil in normering
- Keuze bij toetsvorm (bijv. presentatievorm mogen kiezen= PP of Prezi, collage, etc.)
- Flexibel toetsen a.d.h.v. studiewijzer (bijv. mondelinge toetsing op gewenste datum)
- Toepassing voorzieningen bij de toetsing
- Niveautoetsen na vakkenpakketkeuze (individuele leerlijnen)
- Tempodifferentiatie

Toetsen bewaren

Toetsen worden digitaal bewaard. Deze zijn per vakgroep te vinden in de digitale mappen op SharePoint.

De docent bewaart de antwoorden van de leerling het gehele schooljaar. Leerlingen en/of ouders mogen ten allen tijden een afspraak maken met een docent om een toets in te zien.

6. Herkansen en inhalen

Het is van belang dat een toets een betrouwbaar beeld van de leerling oplevert. Het kan echter voorkomen dat een leerling zich niet goed voelt, wordt afgeleid, problemen heeft gehad bij de voorbereiding of iets dergelijks. In dergelijke gevallen geeft het toetsresultaat geen goed beeld van wat de leerling daadwerkelijk kan. De leerling kan in dergelijke gevallen een herkansing aanvragen. Bij een herkanste toets telt het hoogste cijfer mee.

De regels m.b.t. herkansen, zonder ziekte of bijzondere omstandigheden, zijn als volgt:

- *Klas 1 t/m 3:* Wij organiseren twee herkansingsmomenten per schooljaar. De leerling mag maximaal twee (leer)toetsen per herkansingsmoment herkansen. (Dus max. $2 \times 2 = 4$ per jaar, geen praktische opdrachten en/of vaardigheidstoetsen.). De toetsen hebben een telling van 2 of 3.
  - Herkansingsmoment 1 na de 1^e toetsweek
  - Herkansingsmoment 2 eind periode 2.
- *Klas 4:* Enkel SE's die 4x of zwaarder meetellen mogen worden herkanst. De leerling mag maximaal 1 SE's per periode herkansen. Er is ook een extra herkansing mogelijk voor maatschappijleer na periode 3. (Zie verder examenreglement)

Wanneer een leerling van klas 1, 2, 3 tijdens een toetsmoment geoorloofd afwezig is, ziek is of door bijzondere omstandigheden de toets/opdracht niet kan maken handelen we als volgt:
In Magister vullen we het kopje inhalen in (*Inh.*). Nadat de leerling weer aanwezig is, is hij/zij verantwoordelijk voor om de toets op de eerstvolgende inhaalmiddag bij de pedagogisch medewerker te maken. Als de leerling dit opzettelijk verzuimt, wordt er een 1 op Magister ingevuld.

Voor leerlingen door ziekte nog steeds verhinderd zijn volgt er een afstemming in de rapportvergadering. De leerling maakt na genezing een afspraak met de docent/pedagogisch medewerker om de toets z.s.m. in te halen. Het cijfer wordt dan achteraf ingevuld.

Voor regelgeving m.b.t. herkansen en inhalen in klas 4 wordt verwezen naar het examenreglement dat ook op de schoolsite van de Jorismavo te vinden is:
<https://www.jorismavo.nl/algemeen/regelingen/examenreglement>

Dossierachterstand en overschrijden deadlines

Bij een dossierachterstand of het overschrijden van een deadline noteert de docent voor het betreffende onderdeel het cijfer 1 of onvoldoende. Deze '1' heeft een alarmfunctie! Deze is niet van toepassing voor een leerling die ziek was.

De leerling dient zelf afspraken te maken met de docent over een eventuele nieuwe deadline of het op orde brengen van het dossier. Als de leerling de nieuwe deadline niet haalt of de nieuwe dossierafspraken niet nakomt, blijft het cijfer 1 ingevoerd of blijft de onvoldoende staan en is er geen mogelijkheid meer dit onderdeel te herkansen.

Bij dossierachterstand of het overschrijden van deadlines kan een leerling door de teamleider op elk moment worden opgeroepen deze buiten de reguliere lestijden op school weg te werken. De teamleider kan de leerling de toegang tot de lessen ontzeggen tot het dossier of werk in orde is. Indien een leerling zijn dossier niet in orde heeft, kan daardoor zijn overgang of examen in gevaar komen.

7. Kwaliteitseisen

Om te borgen dat de toetsproducten schoolbreed uniform en van hoogwaardige kwaliteit zijn, zijn onderstaande kwaliteitseisen opgesteld.

Kwaliteitseisen PTA

Op de Jorismavo wordt er gewerkt met een vast format voor het PTA (Zie bijlage 1). Hierin zijn de verplichte onderdelen verwerkt, zoals vermeld in het Examenbesluit VO:

<https://wetten.overheid.nl/BWBR0004593/2020-08-01>

Kwaliteitseisen PTO

Ter voorbereiding op het werken met een PTA is het PTO op een vergelijkbare manier opgebouwd en is ook te vinden op de schoolsite: <https://www.jorismavo.nl/onderwijs/pta-s-en-ptu-s>
(Zie format PTO in bijlage 2).

Kwaliteitseisen toetsen

Onze toetsen zijn valide, betrouwbaar en bruikbaar.

- *Valide*: de toets meet precies de onderliggende kennis/vaardigheid zoals beoogd.

- *Betrouwbaar*: de toets geeft bij herhaaldelijke afname een gelijke en te verantwoorden uitkomst.
- *Bruikbaar*: de toets is transparant en uitvoerbaar.

Uniforme lay-out

Voor de transparantie naar en duidelijkheid voor de leerling hebben de toetsen een vergelijkbare lay-out en beginnen ze met een Joris-toetskop. (Zie bijlage 3). Wij werken met de lettertype Arial, grootte 12.

Wanneer kleur nodig is voor het kunnen interpreteren van figuren of afbeeldingen, wordt de toets met een kleurenprinter geprint.

Om de validiteit en betrouwbaarheid van onze toetsen te waarborgen dienen de toetsvragen aan de volgende eisen te voldoen:

- *Specificiteit*: de vraag is zo gesteld dat alleen leerlingen die de leerstof voldoende beheersen de vraag juist kunnen beantwoorden en dat de vraag niet met behulp van andere dan de beoogde kennis kan worden beantwoord.
- *Discriminatie*: de vraag maakt onderscheid tussen vaardige en minder vaardige leerlingen. De vraag moet daarvoor de juiste moeilijkheidsgraad hebben.
- *Objectiviteit*: er wordt gevraagd naar een feit of een geleerd principe. Het juiste antwoord mag dus geen mening zijn, tenzij het doel van de vraag is om de eigen mening te geven of te onderbouwen
- *Eenduidigheid*: iedere leerling interpreteert de vraag op dezelfde manier. Dit betekent dat de vraag nauwkeurig en concreet is geformuleerd en voldoende informatie bevat over de inhoud en vorm van het gewenste antwoord (bijvoorbeeld het aantal te noemen argumenten of het aantal woorden dat een leerling mag gebruiken).
- *Onafhankelijkheid*: de vraag kan zonder informatie uit andere vragen beantwoord worden. Daarnaast mogen antwoordalternatieven bij meerkeuzenvragen elkaar inhoudelijk niet overlappen.
- *Taalkundige correctheid*: bij het beantwoorden van de vraag mag het taalniveau van de leerling zo min mogelijk van invloed zijn. Het is daarom belangrijk om toetsvragen kort, helder en eenvoudig te formuleren. Tevens dient alle tekst correct gespeld te zijn.

Correctiemodel

Om de betrouwbaarheid van de toets verder te waarborgen is het van belang dat het beoordelingsmodel de volgende elementen bevat:

- *Antwoordmodel*: per vraag een nauwkeurige beschrijving van het goede antwoord.
- *Scoringsvoorschrift*: het maximaal aantal te behalen punten per vraag aangegeven. Ook duidelijk aangegeven wanneer en hoeveel punten er voor delen van het antwoord te behalen zijn.
- *Beoordelaarsinstructie*: de beoordelaarsinstructie bevat algemene afspraken over de wijze van beoordeling.

Opdrachtbeschrijving

Om de kwaliteit van de praktische opdracht te waarborgen is het van belang dat deze aan de volgende eisen voldoet:

- Informatie over inhoud, afname en beoordeling
- Kort en bondig
- Specifiek, eenduidig en taalkundig correct.

Beoordelingsmodel

Om de betrouwbaarheid van de praktische opdracht te waarborgen is het van belang dat het beoordelingsmodel aan de volgende eisen voldoet:

- *Beoordelingscriteria*: beschrijving van observeerbaar gedrag/resultaat, wat direct te beoordelen is en een norm bevat.
  - Specifiek
  - Meetbaar
  - Enkelvoudig
  - Actief geformuleerd
  - Taalkundig correct
- *Normering*: bepaalt de weging per criterium en is in een rubric uitgewerkt.
- *Beslismodel*: geeft de cesuur en cijferbepaling aan.

8. Taxonomie

Onze proefwerken en SE's zijn onderlegd met een taxonomie. Een taxonomie is een methode om de cognitieve niveaus in de toets te onderscheiden. Het doel van de taxonomie is tweeledig. Ten eerste draagt het bij aan de validiteit van de toets: meet de toets het juiste niveau, passend bij het onderwijstype en leerjaar van de leerlingen? Ten tweede dient de taxonomie als middel om gericht feedback te kunnen geven aan de leerling: maakt de leerling vooral fouten bij reproductievragen, of juist op het niveau van toepassen of inzicht?

Op de Jorismavo gebruiken we meerdere taxonomieën, afhankelijk van de vakinhoud (RTTI, Bureau ICE: 'Weten, Doen, Snappen', OBIT, ERK voor de talen).

De verhouding cognitieve niveaus in de toets en de beoogde leeropbrengsten worden verantwoord in de toetsmatrijs. Een toetsmatrijs geeft structuur bij de ontwikkeling van de toets en zorgt ervoor dat de leerstof juist, en in de juiste verhouding wordt getoetst.

Onze SE's en PWW-toetsen zijn onderlegd met een toetsmatrijs en wij streven ernaar om deze ook te gebruiken bij onze ander proefwerken.

9. Overgang en diplomering

Overgang

Voor regelgeving m.b.t. overgang wordt verwezen naar bevorderingsnormen, te vinden op de schoolsite van de Jorismavo: <https://www.jorismavo.nl/bevorderingsnormen>

Bij deze beslissing wordt niet alleen maar gekeken naar de cijfers van de leerling, maar ook naar bijv. werkhouding en zelfstandigheid. Informatie hierover en feedback hierop wordt van iedere leerling bij ieder vak voor de rapportvergaderingen op de applicatie 'Leerlingbespreking.nl' gedeeld met de leerlingen en ouders. Hierdoor kan de leerling anticiperen op gedrag en houding en de nodige veranderingen doorvoeren om alsnog succes te behalen en het jaar goed af te sluiten.

Diplomering

Voor regelgeving m.b.t. diplomering wordt verwezen naar het examenreglement dat ook op de schoolsite van de Jorismavo te vinden is: <https://www.jorismavo.nl/algemeen/regelingen/examenreglement>

10. Kwaliteitsborging

Rollen en verantwoordelijkheden

Iedere docent is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn/haar onderwijs en toetsing, de toetsproducten en -processen binnen de vakgroep. Deze heeft ook de taak om toetskwaliteit binnen regelmatig op de agenda te zetten. Op deze manier vormt het werken aan en borgen van toetskwaliteit een continu proces binnen de school.

De examencommissie heeft in samenwerking met de onderwijscoördinator een aanvullende taak in de borging van de kwaliteit van de toetsproducten en –processen en gaan waar nodig met de vakgroepen het gesprek aan over toetsing.

Vakgroepen voeren na elke schoolexamenweek kwaliteitsbewaking-besprekingen. De directie heeft elk jaar een evaluatiegesprek met de vakgroepen om hiermee ook de kwaliteit van toetsing en examinering te bewaken.

Professionalisering docenten

Om te borgen dat alle docenten kunnen handelen naar de richtlijnen in dit toetsbeleid worden alle docenten geschoold op het gebied van toetskwaliteit.

Bijlage 1 - Format PTA

PTA <<leerjaar>> <<niveau>> <<schooljaar>>				<<vak>>				
<<Lesmethode>>								
Periode	PWW	Eindter men examen-programma	Toetsinhoud / Leerstofomschrijving	Toetsvorm	Toets-duur	Gewicht		Herkans-baar
						SE	Over-gang	
Periode 1		K/...		PW				ja
	X			PWW	60/ 90/ 120			
Periode 2								
	X							

Bijlage 2 - Format PTO

PTO <<leerjaar>> <<niveau>> <<schooljaar>>			<<vak>>			
<<Lesmethode>>						
Periode	PWW	Toetsinhoud	Toetsvorm	Toets-duur	Gewicht	Herkans-baar
Periode 1			PW			ja
	X		PWW	60/ 90/ 120		
Periode 2						
	X					

Bijlage 3 - Format toets-/examenvoorblad

Toets			
Vak		Leerjaar	
Toetsvorm		Weging	
Aantal vragen		Aantal pagina's	
Toetstijd		Hulpmiddelen	
Te behalen punten		Punten voor een voldoende	

Vastgesteld door MR d.d. ....